

RAZPIS NAGRADNEGA NATEČAJA ZA IZDELAVO RAZISKOVALNIH NALOG DIJAKOV IN DIJAKINJ NA TEMO BOJA PROTI REVŠČINI IN SOCIALNI IZKLJUČENOSTI STAREJŠIH

Festival za tretje življenjsko obdobje tudi v tem šolskem letu 2009/10 razpisuje nagradni natečaj »ZA STRPNO IN SOCIALNO SOŽITJE VSEH GENERACIJ« za najboljše raziskovalne naloge dijakov in dijakinj.

TEMA letošnjega natečaja je povezana z evropskim letom boja proti revščini in socialni izključenosti, ki ga je za leto 2010 razglasila Evropska komisija. NAMEN natečaja je spodbujanje spoznavanja in poglobljenega razmišljanja mladih o tej temi.

Evropska unija je ena najbogatejših regij na svetu, a kljub temu zadnja raziskava Eurobarometra kaže, da revščina grozi skoraj 80 milijonom prebivalcem Evropske unije, da torej 16% Evropejcev nima dovolj sredstev za preživetje. Po podatkih te raziskave, večina Evropejcev meni, da revščina najbolj ogroža brezposelne in starejše prebivalce. V Sloveniji stanje ni drugačno, trenutna gospodarska kriza pa stanje še poslabšuje.

Rok za prijavo: 1. junij 2010

SMERNICE za izdelavo raziskovalnih nalog:

- Naslovi raziskovalnih nalog so lahko izbrani poljubno, pomembno je, da na teoretski ali praktični ravni razvijajo temo boja proti revščini in socialni izključenosti starejših.
- Predlogi tem raziskovalnih nalog:
 - dobre prakse in pomen vključevanja starejših v družbo;
 - materialni položaj starejših in njihovih družin;
 - kako živijo starejši prebivalci v Sloveniji? Kaj lahko storijo mladi za blagostanje in socialno vključenost starejših?
 - kako revščina in socialna izključenost starejših prispevata k revščini celotne družbe?
 - revščina kot medgeneracijski problem;
 - dobre prakse in pomen medgeneracijskega sodelovanja v boju proti revščini in socialni izključenosti;
 - skrbi in potrebe revnih in socialno izključenih starejših;
 - revščina in socialna izključenost starejših v lokalnem okolju.
- Raziskovalne naloge naj obsegajo:
 - 10-15 strani (format A4, pisava 12, oblika datoteke *.doc);
 - kratek povzetek (5-10 vrstic).

KAKO SE PRIJAVITI NA NATEČAJ?

SPLETNA PRIJAVNICA (prijavi svoje delo) se nahaja na spletni strani Festivala za tretje življenjsko obdobje:

<http://www.f3zo.si>

RAZISKOVALNE NALOGE IN 10. FESTIVAL ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Festival za tretje življenjsko obdobje je največja prireditev za starejše in medgeneracijsko sodelovanje v Evropi. Prireditev poteka tri dni, med 29. septembrom in 1. oktobrom 2010, v Cankarjevem domu v Ljubljani. Letos festival praznuje svojo 10. obletnico.

Razpis za najboljše raziskovalne naloge dijakov in dijakinj letos poteka že tretjič. Tako kot raste sam festival, je tudi sodelovanje dijakov in dijakinj ter mentorjev in mentoric iz leta v leto večje.

Utrinek z lanskoletne podelitve nagrad

Prijavljene raziskovalne naloge bo skrbno pregledala medgeneracijsko in interdisciplinarno sestavljena **strokovna komisija**. Temeljni kriterij ocenjevanja je inovativnost, domiselnost in raziskovalna kakovost nalog. Vključevanje starejših, predvsem iz lokalnega okolja, je prednost.

Avtorji in avtorice treh najboljših del in njihovi mentorji bodo prejeli **priznanja in praktične nagrade** na 10. Festivalu za tretje življenjsko obdobje. Povzetki vseh prijavljenih nalog bodo objavljeni v zborniku 10. Festivala za tretje življenjsko obdobje. Vsi mentorji bodo prejeli pisno potrdilo o sodelovanju (mentorstvu).

Nagradni natečaj je namenjen vsem dijakom in dijakinjam, ki se že ukvarjajo ali pa bi se radi začeli ukvarjati z raziskovanjem teme evropskega leta boja proti revščini in socialni izključenosti z vidika medgeneracijskega sodelovanja.

K sodelovanju še posebej vabimo dijake in dijakinje, ki v svoje raziskovalno delo vključujejo tudi starejše oz. ga opravljajo v sodelovanju s starejšimi – **MEDGENERACIJSKO RAZISKOVANJE**.

NAPOTKI ZA IZDELAVO RAZISKOVALNIH NALOG

Raziskovalne naloge so lahko individualno ali skupinsko delo več dijakov. Pri nalogah, ki vključujejo tudi starejše (medgeneracijsko raziskovanje), je treba to jasno označiti. Jasno je treba opredeliti obliko in načine tega sodelovanja s starejšimi.

Raziskovalne naloge vsebinsko in oblikovno morajo ustrezati temu razpisu. Obsegajo naj **10-15 strani (format A4, pisava 12, razmik vrstic 1,5, oblika datoteke*.doc (Word))**. Tudi naloge, ki so morebiti že dokončane, morajo biti smiselno prilagojene zgornjim oblikovnim pogojem in predpisani dolžini. Prijavljene naloge morejo poleg naslova, ki mora podati jasno sporočilo o nalogi, vsebovati tudi **kratek povzetek (5-10 vrstic)**, za objavo v zborniku festivala, ki naj izraža kratek vsebinski pregled oz. izvleček raziskovalne naloge.

IZBOR TEME, NASLOVA IN METOD RAZISKOVALNE NALOGE

TEMA nagradnega natečaja je **BOJ PROTI REVŠČINI IN SOCIALNI IZKLJUČENOSTI STAREJŠIH**. Naslovi posameznih nalog so znotraj te teme lahko izbrani poljubno in so lahko z vseh področij (psihologija, etnologija, zgodovina, kemija, ekonomija, socialno delo, sociologija, filozofija, demografija, biologija, zdravstvo itd.).

Raziskovalne naloge so s temo natečaja in starejšimi lahko povezane na dva načina:

- **Raziskovanje revščine in socialne izključenosti starejših ter prizadevanj za odpravo le-tega** (razvijanje, raziskovanje, analiziranje in preučevanje idej, konceptov, predlogov, dobrih praks, rešitev itd.).
- **Medgeneracijsko raziskovanje** – raziskovanje teme natečaja na način, da v raziskovanje aktivno vključimo starejše, njihovo znanje in izkušnje. Starejši so vključeni v raziskovalni proces kot svetovalci, mentorji ali soavtorji naloge. Prispevek starejših mora biti v nalogi jasno označen.

KAKO IZBRATI TEMO RAZISKOVALNE NALOGE ?

- tema naloge naj ne bo preobširna, problem naloge naj bo jasno opredeljen;
- tema naloge naj bo smiselna, aktualna in prilagojena znanjem in sposobnostim dijakov in dijakinj;
- pri izbiri teme je treba upoštevati dostopnost literature, gradiv in podatkov, ki bodo uporabljeni pri izdelavi naloge;
- raziskovalni problem naloge mora biti opredeljen jasno, enosmiselno in razumljivo;
- raziskovalni problem je lahko opredeljen kot vprašanje ali trditev in naj izraža rdečo nit naloge.

KAKO IZBRATI NASLOV RAZISKOVALNE NALOGE ?

- naslov naloge naj bo jasen in razumljiv;
- naslov naloge mora biti v skladu s temo, vsebino in raziskovalnim problemom naloge;
- naslov naj ne bo zastavljen preširoko (npr. naloga z naslovom »Boj proti revščini in socialni izključenosti« je najverjetneje preširoko zastavljena. Ustrezneje bi bilo nalogo nasloviti npr. »Odnos dijakov srednje zdravstvene šole Celje do revščine in socialne izključenosti starejših«, »Dejavnosti gimnazije Murska Sobota za večjo vključenost starejših v družbo«, »Prizadevanja mladih v občini Postojna za družbo blagostanja in socialne vključenosti«, »Medgeneracijsko sodelovanje kot način boja proti revščini in socialni izključenosti starejših« itd.).

KAKŠNE METODE UPORABITI ZA IZDELAVO RAZISKOVALNE NALOGE ?

Glede na izbrano temo in naslov naloge določimo vrsto naloge in ustrezno metodologijo, ki jih bomo uporabili:

- **TEORETIČNE** – izbrano temo preučujemo na način zbiranja podatkov in literature. Zbrani material natančno preberemo, analiziramo in ga smiselno vključimo v nalogo;
- **EMPIRIČNE** – izbrano temo preučujemo s pomočjo anket, vprašalnikov in intervjujev. Rezultate analiziramo interpretiramo in jih predstavimo v obliki grafov in preglednic;
- **TERENSKÉ** – v izdelavo naloge vključimo terensko delo, obiske posameznikov, institucij in ustanov (npr. doma za ostarele, društva upokojencev, centra za socialno delo itd.);
- **PRIMERJALNE** – izbrano temo in raziskovalni problem preučujemo na način, da primerjamo različne podatke (npr. odstotek revnih starejših danes in nekoč, v Sloveniji in EU, v različnih slovenskih občinah itd.);
- **MEDGENERACIJSKE** – izbrano temo preučujemo na način, da v raziskovanje vključujemo tudi starejše.

KAJ JE MEDGENERACIJSKO RAZISKOVANJE?

Gre za obliko raziskovanja, pri katerem dijaki in dijakinje v izdelavo svojih raziskovalnih nalog aktivno vključujejo starejše. Festival za tretje življenjsko obdobje spodbuja teoretski in praktični vidik medgeneracijskega sodelovanja. S spodbujanjem medgeneracijskega raziskovanja v izobraževalnem procesu potrjuje, da je lahko uspešno tudi sodelovanje med generacijami na področju raziskovalne dejavnosti.

Medgeneracijsko raziskovanje je oblika raziskovalnega dela, ki vzpostavlja stik in vezi med generacijami.

Oblike vključevanja starejših v izdelavo raziskovalnih nalog so lahko različne, odvisne so predvsem od inovativnosti dijakov in dijakinj ter njihovih mentorjev in mentoric. Prispevek starejših moramo v nalogi jasno označiti.

PRIMERI tehnik medgeneracijskega raziskovanja:

- obisk institucij oz. organizacij, kjer delujejo, ustvarjajo ali bivajo starejši ljudje ali starejših posameznikov oz. upokojenih strokovnjakov, ki so kompetenten sogovornik za temo, ki jo preučujemo v raziskovalni nalogi. Na ta način lahko zberemo pomembne vire informacij, znanja in izkušenj. Starejši ljudje so v raziskovalni proces vključeni kot intervjuvanci, anketirani ipd.;
- izvedba raziskave oz. dela raziskave v sodelovanju z institucijo ali organizacijo za starejše (npr. izvedba raziskave o revščini in socialni vključenosti starejših, ki poteka med dijaki v šoli in varovanci doma za ostarele; ko določimo temo, naslov in raziskovalni problem, se odpravimo v lokalno društvo upokojencev in jih prosimo, če lahko pomagajo pri izdelavi raziskovalne naloge z izkušnjami, stališči, podatki kakšne njihove starejše raziskave ipd.);
- vključevanje starejših kot raziskovalcev: starejšim ponudimo priložnost, da opravijo del raziskave (npr. sodelujejo kot anketarji, napišejo kakšno poglavje oz. se vključijo kot svetovalci oz. mentorji). Prispevek starejših smiselno vključimo v nalogo.

RAZISKOVALNI NAČRT

Raziskovalni načrt je temelj dobre raziskovalne naloge. Raziskovalni načrt izdelamo na začetku raziskovalnega procesa. Ta vsebuje:

- *(delovni) naslov raziskovalne naloge* (določimo temo naloge);
- *hipotezo oz. raziskovalno vprašanje* (opredelimo rdečo nit naloge. Hipoteza mora biti napisana enopomensko in razumljivo. Lahko je v obliki trditve ali raziskovalnega vprašanja);
- *metodologijo* (določimo način izdelave naloge);
- *(okvirno) kazalo* (določimo strukturo naloge in zamejimo širino naloge. Ko nalogo dokončamo, kazalo vsebine lahko ustrezno spremenimo oz. prilagodimo).

STRUKTURA IN VSEBINA RAZISKOVALNE NALOGE

NASLOVNA STRAN

Prva stran raziskovalne naloge naj vsebuje osnovne podatke o nalogi, avtorju, mentorju in šoli.

KAZALO VSEBINE

Kazalo izraža celotno nalogo. Zato je pomembno, da ga izdelamo skrbno. Na pregleden način predstavimo vsebino naloge. Razdelimo ga na poglavja in podpoglavja.

POVZETEK

Povzetek oz. izvleček raziskovalne naloge vsebuje ključne informacije o nalogi: raziskovalni problem, metode, namen, cilj in rezultate (zaključke) raziskovanja. Povzetek postavimo na začetek naloge, takoj za kazalom.

Povzetek naj obsega 5-10 vrstic.

UVOD

Uvod opredeljuje »rdečo nit« naloge. Vsebuje raziskovalni problem, hipotezo, postopke dela (metode), namen in potek raziskave (npr. vključevanje starejših, medgeneracijsko raziskovanje, izvedba terenskega dela

ZAKLJUČEK

V zaključku predstavimo končne rezultate, ugotovitve in sklepe raziskave. Dobljene rezultate ovrednotimo glede na postavljeno hipotezo / raziskovalno vprašanje. Zaključek je tisti del naloge, kjer je prostor tudi za osebna razmišljanja o temi in vprašanja, ki so se na novo odprla pri izdelavi raziskovalne naloge in bi jih veljalo raziskati v prihodnje.

VSEBINSKI DEL

Vsebinski del naloge je osrednji del naloge. Predstavlja ključne vsebinske poudarke raziskovalnega problema, ki nas vodijo do potrditve ali zavrnitve hipoteze.

Sestavljata ga lahko:

- **teoretični del** (povzemanje literature o tematiki, ki jo raziskujemo; rezultati raziskav, ki so na to temo že bile narejene ipd.);
- **empirični del** (opredelitev poteka raziskovalnega dela in uporabljene metode dela; predstavitev rezultatov, ki smo jih dobili z uporabo empiričnega raziskovanja). V nalogi jasno navedemo, katere oblike empiričnega raziskovanja smo uporabili (intervju, anketa, terensko delo itd.). Dobljene podatke predstavimo v preglednih grafičnih oblikah in jih interpretiramo. Pri tem pazimo, da razmerje med besedilom in gradivom (grafi, preglednice) ostaja uravnoteženo. Pri tem si velja zapomniti, da podatki, ki ne vsebujejo razlage, bralcu povedo zelo malo, kar pomeni, da je njihova raziskovalna vrednost majhna.

NASLOV NALOGE

Avtor(ji):
Mentor(ji):

Leto izdelave naloge:

Naziv šole:
Naslov šole:

KAZALO VSEBINE

1. POVZETEK.....	1
2. Uvod.....	2
3. Hipoteza.....	3
3.1. Metodologija.....	3
4. Vsebina naloge.....	4
4.1. Analiza revščine.....	4
4.2. Kaj lahko storimo?.....	8
5. Rezultati.....	11
6. Zaključek.....	12
7. Seznam literature	13

SEZNAM LITERATURE IN VIROV

Vsa dela, ki smo jih uporabili pri izdelavi naloge, moramo skrbno zbrati na koncu naloge. V seznam literature vključimo tudi dela, ki smo jih npr. citirali samo enkrat. V seznam literature pa, nasprotno, nikoli ne pišemo del, ki jih ne poznamo dobro ali jih morda nismo niti prebrali.

Seznam literature in virov se nahaja na koncu naloge (po zaključku). Uredimo ga po abecedi. Začnemo s črko A.

NAVAJANJE LITERATURE

Literaturo in vire v raziskovalnih nalogah uporabljamo predvsem na dva načina:

- *citiranje literature* – dobesedno navajanje besed ali stavkov iz pisnih dokumentov (knjige, učbeniki, članki, slovarji itd.). Besedilo, ki ga citiramo, označimo z narekovaji in navedbo avtorja citata. Bibliografske podatke o avtorju navedemo v okroglem oklepaju.
Primer: »Citirano besedilo« (Priimek avtorja, letnica izdaje dela: stran).
- *povzemanje literature* – besedilo nekega avtorja uporabimo na način, da povzamemo njegovo misel. S povzemanjem se izognemo dolgim citatom. Pri povzemanju besedila ne označimo z narekovaji. Zapišemo ga v samostojnem stavku ali stavkih, daljša povzemanja zapišemo v samostojnih odstavkih. Na koncu povzemanja navedemo bibliografske podatke avtorja.
Primer: Povzeto besedilo (Priimek avtorja, letnica izdaje dela: stran).

SPLOŠNE DOLOČBE NAGRADNEGA NATEČAJA

Organizator natečaja si pridržuje pravico do izločitve vseh prijavljenih del, ki ne ustrezajo *Razpisu nagrajnega natečaja za izdelavo raziskovalnih nalog dijakov in dijakinj na temo boja proti revščini in socialni izključenosti starejših* (nepodpisana dela, vsebinsko in tehnično neustrezna dela, neupoštevanje razpisnega roka) oziroma na kakršenkoli način izražajo nestrpnost, diskriminacijo ali sovražni govor.

Prijavljene raziskovalne naloge in podatki se lahko uporabijo samo za promocijske namene organizatorja natečaja in Festivala za tretje življenjsko obdobje, ne pa v komercialne namene. Prijavljenih del ne vračamo. Prijavitelji raziskovalnih nalog soglašajo z objavo povzetka v zborniku Festivala za tretje življenjsko obdobje.

Na natečaju lahko sodelujejo vsi dijaki in dijakinje v Republiki Sloveniji z dijaškim statusom. Prejemniki nagrad morajo organizatorju natečaja predložiti dokazilo o dijaškem statusu v šolskem letu 2009/10. Nagrada ni prenosljiva.